

Ekspropriation

Ejendomsbeskrivelse og arealfortegnelse

Etablering af regnvandsledning ved Søringen, 8970 Havndal

Randers Kommune

09-07-2024

Victor Vang Lindberg

Landinspektør

Indholdsfortegnelse

- Projektbeskrivelse
- Arealfortegnelse – Lb.nr. 1 – Matr.nr. 13æ Udbyover By, Udbyneder
- Servitut om regnvandsledning
- Ekspropriationsplan
- Tillæg nr. 64 til Spildevandsplan for Randers Kommune 2009-2012
- Vedtagelse af ekspropriationsvilje i Randers Byråd 14/11/2022
- Tingbogsattest
- Ejendomsvurdering
- Uddrag af lbk. nr. 1742 lov om miljøbeskyttelse af 22/12/2025
- Uddrag af lbk. nr. 421 lov offentlige veje mv. af 24/04/2024

Retningslinjer for arealer og erstatning

Alle nævnte arealer er foreløbige og omtrentlige. Der kan ske ændringer på baggrund af de ting, som bliver fremført på åstedsforretningen. I så fald kan der ske ændring af de anførte arealer og dermed også i den erstatning, som udbetales. Under alle omstændigheder fastlægges de nøjagtige størrelser af de afståede arealer ved opmålingen af de nye skel, når ekspropriationen er gennemført.

Er ejendommens afståede areal større end det, der er regnet med i erstatningsopgørelsen, udbetales yderligere erstatning på baggrund af samme kvadratmeterpris som anført for tilsvarende arealer.

Projektbeskrivelse

Formål	14. november 2022 vedtog Randers byråd tillæg til Randers Kommune Sildevandsplan nr. 64 som omfatter etablering af regnvandsbassin ved Udbyover Sø. Regnvandsbassinet skal sikre, at tag- og overfladevand fra Udbyover og dele af Havndal til Udbyover Sø fjernes, så udledningen af næringsstoffer fra tag- og overfladevand til Udbyover Sø fjernes. Tag- og overfladevand skal i stedet ledes direkte til vandløbet Afløb fra Udbyover Sø. Vandmiljø Randers har etableret regnvandsbassin på matr.nr. 13cs Udbyover By, Udbyneder, ved frivillig aftale. Der mangler at anlægges en regnvandsledning, som skal lede tag- og overfladevand fra regnvandsbassinet til vandløbet Afløb fra Udbyover Sø over matr.nr. 13cr og 13æ Udbyover By, Udbyneder. Det har dog ikke været muligt at lave en aftale om rettighedserhvervelse til anlæggelse af ledningen, så Randers Kommune igangsætter derfor ekspropriation til sikring af fornødne rettigheder til etableringen af ledningen over matr.nr. 13æ Udbyover By, Udbyneder.
Indhold	Projektets realisering forudsætter, at Vandmiljø Randers erhverver rettigheder til etablering af regnvandsledning på følgende ejendomme: • Matr.nr. 13æ Udbyover By, Udbyneder Placering og størrelse af de enkelte delarealer fremgår af vedlagte arealfortegnelse og ekspropriationsplan. Ekspropriationsindgrebets omfang vil blive afmærket på de berørte ejendomme forud for åstedsforretning.
Tilladelser	Anlægsprojektet afventer ingen tilladelser i henhold til øvrig lovgivning.
Tidsplan	Anlægsprojektet forventes påbegyndt i umiddelbar forlængelse af ekspropriationens endelige godkendelse.

Arealfortegnelse – Lb.nr. 1

Matr.nr. 13æ Udbyover By, Udbyneder

Registreret areal 14.215 m²

Beliggenhed Østerbro 58, 8970 Havndal

Tinglyst ejer Niels Amstrup Jensen

Zoneforhold Landzone

Anvendelse Landbrugsejendom

Vurdering Offentlig ejendomsvurdering pr. 01.10.2020:

Ejendomsværdi 1.300.000 kr.

Grundværdi 159.000 kr.

Foreløbig ejendomsvurdering for 2025:

Ejendomsværdi 909.000 kr.

Grundværdi 1.443.000 kr.

Arealafståelse Der erhverves rettigheder til at placering og sikring af regnvandsledning på et areal af 277m².

Arealet fremstår som græsklædt areal.

Deklarationsarealet sikres ved tinglysning af servitut om placering og sikring af regnvandsledningen, og adkomsten til arealet er derfor uændret. Bestemmelserne vedr. servituten fremgår af bilag.

Servitutter Den påtænkte arealanvendelse af delarealet er ikke i strid med de på ejendommen tinglyste servitutter.

Ny havnevej 20
8960 Randers SØ
CVR nr.: 32285708
T +45 3841 1212
E mail@VMR.dk
VMR.dk

Servitut om regnvandsledning

Begæres tinglyst servitutstiftende på ejendommen:

Ejerlav:	Udbyover By
Landsejerlav:	Udbyneder
Matrikelnummer:	13æ
Adresse:	Østerbro 58, 8970 Havndal

Vedrørende regnvandsledning på matrikelnummer 13æ Udbyover By, Udbyneder.

I henhold til beslutning om ekspropriation af [dato] pålægger Randers Kommune herved ejendommen matr.nr. 13æ Udbyover By, Udbyneder denne servitut med virkning for nuværende og fremtidige ejere.

Undertegnede ejer (herefter ejendomsejer) samt fremtidige ejere af matrikelnummer 13æ Udbyover By, Udbyneder skal respektere, at Vandmiljø Randers A/S (herefter ledningsejer) kan have dennes regnvandsledning m.v. (herefter benævnt ledningsanlæg) anbragt på ovennævnte ejendom samt udstykkede ejendomme heraf.

Vedlagte ekspropriationsplan af 9. juni 2026 viser placering af ledning og deklarationsarealet beliggende på matr.nr. 13æ Udbyover By, Udbyneder, som skal respekteres med følgende vilkår.

Rådighedsbegrænsninger inden for deklarationsarealet

Inden for det på ovennævnte rids angivne deklarationsareal (målt i en vandret afstand på 2,0 meter ledningsmidten) af ejendommen stiftes en ubetinget tilstedeværelsesret for ledningsanlægget, som skal respekteres med følgende bemærkninger:

- Deklarationsarealet må ikke bebygges eller beplantes med træer med dybtgående rødder eller benyttes på anden måde, der kan være til gene for ledningsanlægget.

Med "bebyggelse" forstås for eksempel bygninger inkl. udhæng fra tage, carporte, skure, overdækkede terrasser, træterrasser, havemure, læhegn, hegn, markdiger, stensætninger, jordvolde m.m. af fast og/eller forarbejdet materiale, for eksempel jord, sten, mursten, planker, brædder, rafter og lignende.

Med "beplantning med dybtgående rødder" forstås træer, hække, buske og enhver form for beplantning, der har et rodsystem, der kan beskadige ledningsanlægget eller være til hinder for dets drift, eftersyn, vedligeholdelse og fornyelse m.v.

- Ejendomsejer, bruger eller tredjemand må ikke grave, bore m.v. med mekaniske redskaber uden særlig tilladelse fra og under tilsyn af ledningsejeren.
- Uden forudgående anmeldelse til ledningsejeren kan jorden over ledningsanlægget dog altid udnyttes til dyrkning af afgrøder, herunder behandling med normale markredskaber. Dog må der i deklarationsarealet ikke dyrkes eller bearbejdes i en dybde på mere end 80 cm fra eksisterende terrænhøjde. Endvidere må der ikke placeres hegnspæle eller lignende i en dybde på mere end 80 cm uden forudgående aftale med ledningsejeren.
- Grubning, dræning, udgravning, boring, uddybning af eksisterende grøfter eller lignende skal anmeldes til ledningsejeren senest 14 kalenderdage før påbegyndelse af arbejdet. Ledningsejeren foretager herefter for ejendomsejers regning påvisning, eller – om nødvendigt – fritlægning af ledningsanlægget.
- Der gives ledningsejeren – eller hvem ledningsejeren måtte bemyndige hertil – adgang til at foretage "drift og fornyelse m.v." af ledningsanlægget.

Med "drift og fornyelse m.v." forstås eftersyn, drift, oprensning vedligeholdelse, reparation, fornyelse og nyanlæg, herunder eventuelt til større dimension indenfor deklarationsarealet.

Ledningsejeren er forpligtet til for egen regning af foretage retablering af ejendommen og reparation af enhver skade, der måtte opstå i forbindelse med udøvelsen af enhver rettighed i henhold til denne deklaration, herunder såfremt ledningsanlægget fjernes helt eller delvist.

Fravigelse af gæsteprincippet

Gæsteprincippet gælder ikke for ledningsanlægget, som er omfattet af denne deklaration. Fravigelsen af gæsteprincippet gælder for såvel nuværende som senere ejere af ovennævnte ejendom og parceller udstykket herfra.

Fravigelse af gæsteprincippet indebærer, at såfremt ledningsanlægget enten permanent eller midlertidigt skal flyttes på foranledning af den til enhver tid værende ejer af ejendommen, afholder ejendomsejeren samtlige omkostninger forbundet hermed.

Flytning af ledningsanlægget kræver altid forudgående samtykke fra ledningsejeren, og alle arbejder hermed skal udføres af ledningsejeren.

Flytning af ledningsanlægget må aldrig forringe ledningsejers rettigheder i henhold til nærværende deklaration. Udgifter til sædvanlig vedligeholdelse af ledningsanlægget afholdes dog fortsat af ledningsejeren.

Såfremt ledningsanlægget flyttes på foranledning af den til enhver tid værende ejer af ejendommen eller tredjemand, er ejendomsejeren forpligtet til at medvirke til tinglysning af de nødvendige opdateringer af nærværende deklaration, til sikring af ledningsejers rettigheder i forhold til den nye placering.

Omkostningerne hertil afholdes ligeledes af ejendomsejeren.

Erstatning

Ledningsejeren har betalt erstatning til ejendomsejeren for at påtage sig de forpligtelser og indskrænkninger i benyttelsen af deklarationsarealet, der følger af nærværende deklaration, herunder for fravigelse af gæsteprincippet.

Overdragelse

Ledningsejeren er berettiget til helt eller delvist at overdrage til tredjemand de rettigheder og pligter, som følger af nærværende deklaration.

Dispensation

Ledningsejer kan dispensere fra ovennævnte bestemmelser og fastsætter da vilkårene herfor. Ledningsejer kan ikke opkræve gebyr e. lign. i forbindelse med behandling af dispensationsansøgning fra ejendomsejer.

Påtaleret

Påtaleretten i henhold til nærværende deklaration tilkommer ledningsejeren, som på tidspunktet for anmeldelse af deklarationen til tinglysning er Vandmiljø Randers, CVR nr. 32 28 57 08, uden hvis samtykke nærværende deklaration ikke kan ændres eller slettes fra tingbogen.

Tinglysning

Nærværende deklaration er ledningsejeren berettiget til at lade tinglyse som servitutstiftende på ejendommen med respekt af de på ejendommen tidligere tinglyste servitutter og pantehæftelser.

13ae

3f

13df

13de

Nord

4p

5i

Søringen

Lb.nr. 1
277m²

13æ

13cr

Søringen

13db

13bl

LANDBJØRN

LANDINSPEKTØRER

Ekspropriationsplan 13æ
Østerbro 58, 8970 Havndal

J.nr. 20260418 Mål: 1:800 Dato: 08.07.2026

Tillæg til Spildevandsplanen for Randers Kommune 2009 – 2012

Tillæg nr. 64

Etablering af regnvandsbassin ved Udbyover Sø

Indholdsfortegnelse

Forord og baggrund	side 2
Afløbsforhold	side 2
Status	
Plan	
Vandområder	side 3
Naturbeskyttelse	side 4
Grundvandsforhold	side 5
Arkæologi	side 5
Miljøvurdering	side 5
Grundejere der berøres af tillægget	side 6
Tilladelser og dispensationer	side 7
Økonomi	side 7
Tidsplan	side 7
Behandling og vedtagelse af planen	side 7

Bilag:

- 1 Lovgrundlag
- 2 Arealbehov og rådighedsindskrænkninger
- 3 Kortbilag
- 4 Skema Deloplande

Regnvandsbassinet skal dimensioneres med en teoretisk overløbshyppighed på minimum 5 år. Regnvandsbassinet etableres som et vådt bassin med permanent vandspejl. Krav til udledningen fastsættes i en udledningstilladelse. Udløbet M_U44 benyttes fremover til overløb fra bassinet. Udløbet M_U45 nedlægges.

Vand- og stofudledning til Udbyover Sø og Afløb fra Udbyover Sø

I nedenstående afsnit er opgjort vand- og stofudledningen til Udbyover Sø og Afløb fra Udbyover Sø i status og i plan.

Tabel 1 viser vandmængden og stofudledningen til Udbyover Sø fra udledningen af tag- og overfladevand i status iht. den gældende spildevandsplan.

Tabel 1 – Vand- og stofudledningen i status til Udbyover Sø.

	Aflast m ³ /år	COD kg/år	BOD kg/år	Total-N kg-N/år	Total-P kg-P/år
M_U44	8.353	418	50	17	4,2
M_U45	8.056	403	48	16	4,0
Samlet	16.409	821	98	33	8,2

Tabel 2 viser vandmængden og stofudledningen til Afløb fra Udbyover Sø fra udledningen af tag- og overfladevand i plan.

Tabel 2 – Vand- og stofudledningen i plan til Afløb fra Udbyover Sø fra opland M_HA42 og M_UO45 (4,34 red. ha; bassin > 200 m³/red ha)

	Aflast m ³ /år	COD kg/år	BOD kg/år	Total-N kg-N/år	Total-P kg-P/år
M_U47	18.444	323	28	24	3,2

Vandområder

Afløb fra Udbyover Sø og Fuglsø Bæk

Tag- og overfladevand fra M_HA42 og M_UO45 ledes på nuværende tidspunkt til Udbyover Sø. Fremover ledes tag- og overfladevand fra M_HA42 og M_UO45 til et nyt bassin, som renser og neddroser afledningen. Herfra ledes til det rørlagte vandløb Afløb fra Udbyover Sø.

Udledningen af tag- og overfladevand vil fremover ske til Afløb fra Udbyover Sø. Afløb fra Udbyover Sø er rørlagt på denne strækning. I vandområdeplanerne er Afløb fra Udbyover Sø målsat som god økologisk tilstand. Den nuværende tilstand er angivet til at være moderat økologisk tilstand. Afløb fra Udbyover Sø er i opland til Fuglsø Bæk. Vandløbene er omfattet af en udpegning af formodede forekomster af bilag IV-arten odder.

Projektet vil potentielt kunne medføre en ændring i belastningen af næringsstoffer til recipienterne nedstrøms udledningen. Da den nuværende udledning af tag- og overfladevand sker til Udbyover Sø, som har afløb til Afløb fra Udbyover Sø, kan ændringen ikke umiddelbart bestemmes. Det formodes, at koncentrationen af næringsstoffer i afløbet fra Udbyover vil være på niveau med koncentrationen af næringsstoffer i afløbet fra et regnvandsbassin til tag- og overfladevand. Det vurderes derfor, at projektet kun vil medføre en meget begrænset påvirkning på recipienterne.

Det vurderes, at den fremtidige udledning til Afløb fra Udbyover Sø ikke vil hindre målopfyldelse i vandløbet og nedstrøms vandløb.

Natura 2000 og Mariager Fjord

Fuglsø Bæk udløber i Mariager Fjord. Mariager Fjord har i vandområdeplanerne målsætningen god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Kastbjerg Å og området fra Hadsund og ud mod Kattegat er udlagt som EF habitatområde. Området fra Hadsund og ud mod Kattegat er udlagt som fuglebeskyttelsesområde, Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del og Ramsarområde, dele af Randers og Mariager fjorde med tilgrænsende havområde.

I vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn fremgår, at den samlede økologiske tilstand for Mariager Fjord er dårlig og målsætningen derfor ikke er opfyldt. Årsagen er angivet at være en væsentlig belastning med kvælstof og fosfor gennem årene fra landbrug og punktkilder. Den totale belastning til Mariager Fjord er for punktkilder angivet til at være 53 tons N/år og 4,4¹ tons P/år.

Som tidligere nævnt vurderes det, at projektet kun vil medføre en meget begrænset påvirkning på recipienterne herunder Mariager Fjord og Natura 2000-området.

I vandplanerne for Mariager Fjord er det i baseline situationen forudsat, at belastningen med kvælstof og fosfor fra landbrug og punktkilder med gennemførelse af indsatsen i vandplanen er faldende. Den kumulative effekt er således en faldende belastning med næringsstoffer, som vil påvirke naturtyper og arter i Natura 2000-området i positiv retning. Derudover har Randers Kommune vedtaget tillæg til spildevandsplan 2009-2012 i form af separatloakeringsprojekter i Blenstrup og Enslev, der tilsammen skulle medføre en reduktion på 26 kg-N/år og 9 kg-P/år i afledningen af næringsstoffer til Mariager Fjord. Separatloakeringen er gennemført i Enslev og Blenstrup. Randers Kommune har ikke kendskab til planlagte projekter, der vil forøge udledningen af næringsstoffer til Mariager Fjord væsentligt. Selvom projektet i sig selv skulle medføre en mindre forøget belastning med næringsstoffer, så vurderes det, at den generelle belastning af Natura 2000-området er faldende.

Det vurderes på baggrund af dette, at udledningen i sig selv og sammen med andre spildevandsudledninger ikke giver anledning til en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området.

Udbyover Sø

Udbyover Sø er i vandområdeplanen 2015-2021 målsat til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Udbyover Sø's nuværende tilstand er dårlig økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand.

Der er i vandområdeplanerne angivet, at der skal være en indsats mod ukloakerede ejendomme i oplandet til Udbyover Sø. Randers Kommune har gennemført undersøgelse af oplandet, og der skulle ikke være ejendomme i oplandet, som har udledning af spildevand til Udbyover Sø. Der er ikke udpeget andre indsatser. De nuværende udledninger af tag- og overfladevand er ikke udpeget i vandområdeplanerne som indsatser. Etableringen af regnvandsbassinet vil betyde en reduceret tilførsel af kvælstof på 37 kg N/år og af fosfor på 9,2 kg

¹ Basisanalyse for Vandområdeplaner 2015-2021 – Hovedvandopland Mariager Fjord

På år samt miljøfremmede stoffer til den målsatte sø. Fjernelsen af tilledning af tag- og overfladevand til Udbyover Sø vil derfor generelt medføre en forbedring af miljøforholdene i Udbyover Sø. Ved fjernelse af udledningerne vil de ikke længere kunne hindre en fremtidig målopfyldelse for recipienten og dermed fremadrettet have en positiv indvirkning på søen.

Konklusion

Projektet vurderes på denne baggrund ikke at være i konflikt med Vandområdeplanen.

Naturbeskyttelse

Etablering af ledning er tæt på naturbeskyttet overdrev og på en kortere strækning igennem arealet. Anlæggelsen af ledningen vil kræve en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Det vurderes, at ledningen vil kunne etableres uden, at det vil medføre en tilstandsændring af arealet, da ledningen primært vil kunne skydes under arealet.

Ledningen vil på en kortere strækning komme til at gå igennem et større område ved Udbyover Sø, som er udpeget med bilag IV-arten odder. Det vurderes, at ledningen vil kunne etableres uden at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Bassinet og ledninger er placeret udenfor den nuværende udpegede søbeskyttelseslinje. Søbeskyttelseslinjen er under revision, og bassinet og ledninger er placeret i udkanten af den reviderede søbeskyttelseslinje. Da projektet kun medfører en begrænset terrænændring indenfor dette område, vurderer kommunen, at der vil kun gives dispensation til dette.

Grundvandsforhold

De påtænkte placeringer af regnvandsbassin ligger udenfor indvindingsopland og udenfor BNBO. Bassinet kan derfor etableres uden membran.

Arkæologi

Museum Østjylland anbefaler derfor, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse af det berørte areal inden anlægsarbejdet påbegyndes. Dermed kan det konstateres, om der er fortidsminder, og omfanget kan blive afdækket med henblik på en egentlig undersøgelse. Dette for at anlægsarbejdet ikke skal forsinkes unødigt af en arkæologisk undersøgelse.

Miljøvurdering

Nærværende tillæg er omfattet af Lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Tillægget til spildevandsplanen er blevet miljøscreenet. Det er kommunens vurdering, at tillægget ikke skal miljøvurderes, eftersom der ikke vil ske nævneværdig påvirkning af miljøet.

Begrundelsen er, at spildevandsplanen skal sikre, at der kan etableres regnvandsbassin til afledning af regnvand fra Udbyover og dele af Havndal. Regnvandsbassinet skal sikre, at der ikke afledes tag- og overfladevand til Udbyover Sø. Herved mindskes påvirkningen af Udbyover Sø fra udledning af

tag- og overfladevand. Afledningen fra regnvandsbassinet skal ske til Afløb fra Udbyover Sø og recipienter nedstrøms. Disse recipienter har også tidligere modtaget regnvandet efter det har været udledt til Udbyover Sø. Det vurderes, at der ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning af recipienterne. Projektet vil have en positiv indvirkning på Udbyover Sø.

Byrådets beslutning om ikke at udarbejde en miljøvurdering offentliggøres sammen med forslaget om tillæg. Beslutningen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet med en klagefrist på 4 uger for offentliggørelsen.

Grundejere der berøres af tillægget

Sikring af rettighed til etablering og efterfølgende inspektion af ledninger og bassin, og andre nødvendige anlæg på private arealer sker gennem frivillig aftale eller ved ekspropriation med hjemmel i henhold til Miljøbeskyttelseslovens §§ 58-60, se bilag 2.

I forbindelse med ekspropriationsproceduren sikres, at lodsejere har mulighed for at komme med kommentarer, forslag og/eller indsigelse mod den foreslåede ledningsføring, placering af brønde, bassin m.v.

I samme forbindelse aftales beløb for erstatning for arealerhvervelse, adgangsrettigheder, gener o.l., som er skattefrie, hvis aftalen er foretaget ved ekspropriation eller på ekspropriationslignende vilkår.

Under anlæggelse af ledningssystemet må lodsejere tåle gener i forbindelse med gravearbejderne. Direkte berørte lodsejere er angivet i tabellen herunder. De direkte berørte lodsejere,

- modtager brev om at nærværende tillæg til spildevandsplanen sendes i høring.
- bliver nærmere informeret om detaljer i projektet, når disse foreligger
- indkaldes til åstedsforsamling i forbindelse med evt. ekspropriationen.

Arealer for placering af regnvandsbassin samt placering af ledningsanlæg fastsættes endeligt i forbindelse med detailprojekteringen. Dermed kan de nødvendige arealer variere i forhold til det viste. Tekniske anlæg uden for offentligt vejareal tinglyses på den pågældende ejendom med adgangsret til drift, vedligeholdelse samt fornyelse. Ved anlæg af regnvandsbassiner erhverves jorden fra den pågældende lodsejer. Dette uddybes yderligere i Bilag 2, Arealbehov og rådighedsindskrænkninger.

Det kan forekomme at, at andre arealer end de herunder anførte, berøres af projektet. I tabel er nævnt matrikler som forventes at kunne blive berørt af projektet.

Matr. Nr.	Ejerlavsnavn	Omfang
13cs	Udbyover By, Udbyneder	Regnvandsbassin og ledninger
13bl	Udbyover By, Udbyneder	Ledninger
13cr	Udbyover By, Udbyneder	Ledninger
13æ	Udbyover By, Udbyneder	Ledninger
13dp	Udbyover By, Udbyneder	Ledninger
12kc	Udbyover By, Udbyneder	Ledninger

I forbindelse med etableringen af ledninger, bassiner og pumpestationer sker der rådighedsindskrænkelse og en tinglysning af samme (se bilag 2).

Tilladelser og dispensationer

Der skal søges om en ny udledningstilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28 for M_U47. Der skal søges om landzonetilladelse til etablering af bassinet. Der skal desuden søges om tilladelse til medbenyttelse af det rørlagte vandløb. Der skal søges om §3-dispensation for etablering af spildevandsledning igennem naturbeskyttet areal.

Økonomi

Anlægsaktiviteterne finansieres af Vandmiljø Randers for midler til anlæg og renovering, der er taksfinansierede. Anlægsomkostninger til projektet forventes at beløbe sig til ca. 1,5-2,0 mio. kr. ekskl. moms.

Tidsplan

Anlægsarbejdet forventes opstartet i slutningen af 2021/starten af 2022.

Behandling og vedtagelse af tillægget

Efter Byrådets godkendelse af forslaget om tillæg, offentliggøres det i en periode på 8 uger, hvor der er mulighed for at komme med kommentarer til tillægget.

Forvaltningen har bemyndigelsen til at godkende tillægget, når det har været i offentlig høring, og der ikke har været væsentlige bemærkninger hertil.

Vedtagelsen offentliggøres og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Planen kan indbringes for domstolen efter de generelle regler om domprøvelse jf. Miljøbeskyttelsesloven § 101.

Byrådet har godkendt forslaget om tillæg til spildevandsplanen på møde d. 13. september 2021.

Offentliggørelse har fundet sted i perioden 15. september 2021 – 10. november 2021.

Byrådet har endelig godkendt tillægget til spildevandsplanen på møde den 14. november 2022.

Bilag 1 Lovgrundlag

Spildevandsforhold administreres med udgangspunkt i følgende:

- Lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 100 af 19. januar 2022.
- Lov om miljøvurdering af planer og programmer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021.
- Lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1775 af 2. september 2021.
- Lov om afgift af spildevand, jf. lovbekendtgørelse nr. 478 af 14. april 2020.
- Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, nr. 1393 af 21. juni 2021.
- Bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder, nr. 1433 af 21. november 2017.
- Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster, nr. 448 af 11. april 2019.
- Vejledning til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, nr. 9568 af 30. juni 2018.
- Vejledning fra Miljøstyrelsen 3/2001. Betalingsregler for spildevandsanlæg.
- Vejledning om miljøvurdering af planer og programmer, 18. juni 2006.

De enkelte tekster kan findes ved [Retsinformation](#) eller [Miljøstyrelsen](#).

Bilag 2 Arealbehov og rådighedsindskrænkninger

Omfanget af rådighedsindskrænkninger vil kunne afvige fra efterfølgende i den endelige deklaration. Denne vil blive nærmere fastlagt i forbindelse med den forestående detailprojektering. Rådighedsindskrænkninger vil ske i form af arealafståelse eller servitutpålæg. Servitutpålæg vil bl.a. bestå i deklaration, omfattende nedenstående punkter.

1. Deklarationsbælte

Der fastlægges et deklarationsbælte, som minimum skal være 2 meter på hver sin side af ledningsanlægget, målt fra midten af ledningen. Det er ikke tilladt – uden forudgående tilladelse fra Vandmiljø Randers A/S – at opføre bygninger eller bygningslignende konstruktioner (f.eks. større støttemure), eller foretage beplantning med træer eller beplantning med buske med dybdegående rødder, eller i øvrigt iværksætte noget inden for deklarationsbæltet, der kan være til hinder for adgangen til ledningsnettet, eller til skade for anlægget og for dets beståen.

2. Adgang til ledningsanlæg

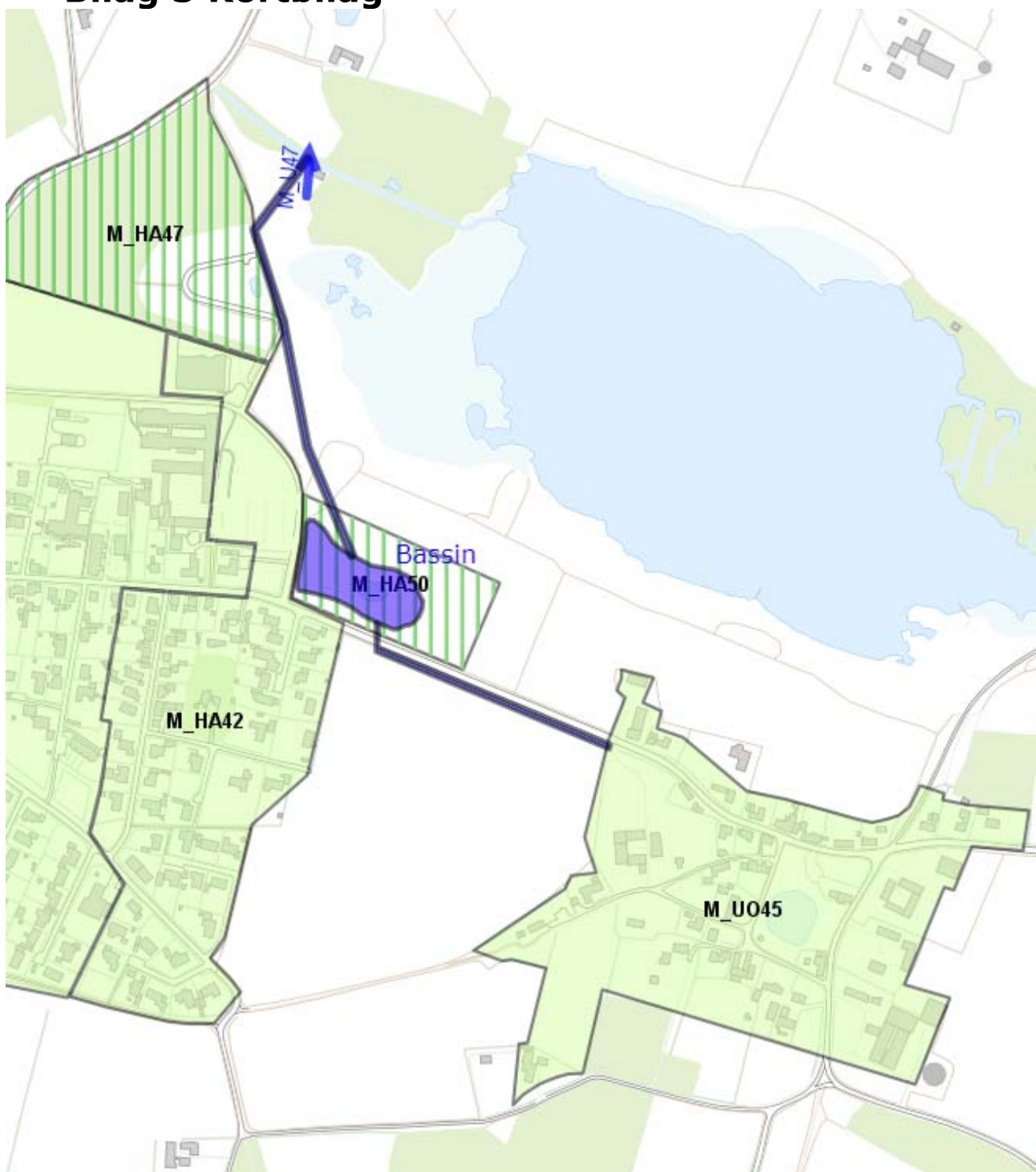
Ledningsnettet skal henlægges uforstyrret, og der skal til enhver tid gives de berettigede adgang til eftersyn og rensning af ledningsanlægget, samt til at forestå reparations- og vedligeholdelsesarbejder i det omfang Vandmiljø Randers A/S skønner det nødvendigt.

3. Ulemper samt retablering m.v.

Der skal til enhver tid tåles de ulemper, der kan være forbundet med eventuelle eftersyn, vedligeholdelses- eller reparationsarbejder. I forbindelse med vedligeholdelses- eller reparationsarbejder af ledningsanlægget, foretager ledningsejeren retablering af terræn, belægninger m.v. Erstatning for eventuel forvoldt skade fastlægges ved mindelig overenskomst mellem parterne, eller i mangel heraf, af uvildige personer udmeldt af retten.

Deklarationer begæres tinglyst på de berørte matrikler med Vandmiljø Randers A/S som påtale berettigede. Randers kommunalbestyrelse erklærer, at man, med henblik på at gennemføre nærværende plan, er indstillet på at fortage fornødne arealerhvervelser, samt erhvervelser af rådigheder, ved ekspropriation i overensstemmelse med reglerne i lov om miljøbeskyttelse.

Bilag 3 Kortbilag

Bilag 4 Deloplande

Status

Delopland	Opland	Areal	Afløbskoef.	Kloaksys	Bolig		Industri		Indsivning		Total belastning		Udløb	Bemærkning
					PE	m3/år	PE	m3/år	%	m3/år	PE	m3/år		
M_HA42	Havndal	9,9	0,25	Separat	99	5276	0	0	73	3851	99	9127	M_U44	
M_UO45	Havndal	11,7	0,16	Separat	58	3091	0	0	73	2256	58	5347	M_U45	Afløbskoefficient er vurderet fra luftfoto
Sum		21,6			157	8367				6108	157	14474		

Plan

Delopland	Opland	Areal	Afløbskoef.	Kloaksys	Bolig		Industri		Indsivning		Total belastning		Udløb	Bemærkning
					PE	m3/år	PE	m3/år	%	m3/år	PE	m3/år		
M_HA42	Havndal	9,9	0,25	Separat	99	5276	0	0	73	3851	99	9127	M_U47	
M_UO45	Havndal	11,7	0,16	Separat	58	3091	0	0	73	2256	58	5347	M_U47	Afløbskoefficient er sat til 0,16 til beregning af størrelse af bassin. Den maksimale afløbskoefficient er 0,25.
Sum		21,6			157	8367				6108	157	14474		

Punkt 435: Tillæg til spildevandsplan for etablering af regnvandsbassin ved Udbyover Sø. Endelig vedtagelse.

06.00.05-P16-7-20

Resume

Forslag om tillæg nr. 64 til spildevandsplanen omfatter etablering af et nyt regnvandsbassin ved Udbyover Sø samt ledninger til og fra bassinet. Ændringen skal sikre, at udledningen af tag- og overfladevand fra Udbyover og dele af Havndal til Udbyover Sø bliver fjernet. Herved fjernes udledningen af næringsstoffer fra tag- og overfladevand til Udbyover Sø.

Forslaget har været i offentlig høring i 8 uger. Forvaltningen har modtaget tre kommentarer i høringsperioden.

Forvaltningen foreslår, at spildevandsplanen vedtages med ændringen, at matr. 12kc, Udbyover By, Udbyneder indgår i spildevandsplanen til etablering af en ledning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget og miljø- og teknikudvalget,

1. at byrådet agter at igangsætte ekspropriationsprocedure og gennemføre efterfølgende ekspropriation efter de i lovgivningen gældende regler herfor, såfremt der ikke kan opnås enighed med ejer af matr. nr. 12kc, Udbyover By, Udbyneder om erhvervelse af rådighed over ejendom til etablering af ledninger ved en frivillig aftale.
2. at tillæg nr. 64 til spildevandsplanen vedtages med ændringer og offentliggøres på hjemmesiden.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, 25. oktober 2022, pkt. 136:

Indstilles godkendt.

Nick Zimmermann deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning fra Økonomiudvalget , 7. november 2022, pkt. 205:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Frank Nørgaard (O) deltog som stedfortræder for Nick Zimmermann (O).

Niels Erik Christensen (V) deltog som stedfortræder for Morten Lindberg (V).

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den 13. september 2021 at sende forslag om tillæg til spildevandsplanen etablering af regnvandsbassin ved Udbyover Sø i offentlig høring. Planforslaget har været offentliggjort i perioden 15. september 2021 - 10. november 2021. Forvaltningen har modtaget tre kommentarer til planforslaget.

Placering af ledning på matrikel 13au og 12de, Udbyover By, Udbyneder

Ejer af matrikel 13au og 12de, Udbyover By, Udbyneder ønsker ikke, at en ledning fra Udbyover til regnvandsbassin placeres på matriklerne. En ny placering af ledningen har været sendt i høring hos ejer af matrikel 12kc, Udbyover By, Udbyneder. Forvaltningen har ikke modtaget bemærkninger til placering af ledning på matrikel 12kc, Udbyover By, Udbyneder.

Placering af bassin og omkringliggende arealer

Ejer af matrikel 13cs, hvor bassinet ønskes placeret, mener, at restareal nord for bassinet efterfølgende vil være for smal til moderne landbrugsmaskiner. Ejer vil derfor gerne have, at kommunen køber arealet til brug for rekreation og fritidsområde op til Udbyover Sø.

Forvaltningens bemærkninger til dette er, at udformning af bassin på nuværende tidspunkt kun er på et skitse niveau. Spildevandsplanen skal sikre, at der kan overtages et areal, som er tilstrækkeligt til at etablere og drift af et bassin. Jf. spildevandsplanforslaget sker sikring af rettighed til etablering og efterfølgende inspektion af ledninger og bassiner og andre nødvendige anlæg på private arealer gennem frivillig aftale eller ved ekspropriation med hjemmel i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 58 - § 60. I forbindelse med frivillig aftale/ekspropriationsprocedure har lodsejere mulighed for at komme med kommentarer, forslag og/eller indsigelse mod den foreslåede ledningsføring, placering af brønde, bassin m.v. Der vil derfor blive taget stilling til bemærkningerne i forbindelse med en frivillig aftale/ekspropriation.

Etablering af cykelsti

Der er to kommentarer, hvori der er ønske om etablering af en cykelsti mellem Udbyover og Havndal. Forvaltningens bemærkninger til dette er, at udlægning af yderligere areal til cykelsti normalt ikke bliver fastlagt i forbindelse med en spildevandsplan.

Det er i øvrigt forvaltningens vurdering, at det af trafiksikkerhedsmæssige årsager ikke er hensigtsmæssigt at anlægge en dobbeltrettet cykelsti langs sydsiden. En cykelsti langs sydsiden kræver sandsynligvis også en flytning af de eksisterende lysmaster. Det er dog stadig forvaltningens ønske at etablere en dobbeltrettet cykelsti langs nordsiden. Forvaltningen søgte på den baggrund midler til dette hos statens Cykelpulje 2022, men fik ingen i denne omgang.

Udlægning af område til byggegrunde

Der er én kommentar med et ønske om at forberede matrikel 12kc og 12hz til byggegrunde. Forvaltningens bemærkninger til dette er, at udlægning af areal til byggegrunde normalt ikke bliver fastlagt i forbindelse med en spildevandsplan. Forvaltningen bemærker dog, at dele af matriklerne øst for Havndal er udlagt til fremtidig byvækst i Randers Kommunes kommuneplan.

Vedtagelse

Forvaltningen foreslår på den baggrund, at tillæg nr. 64 vedtages med følgende ændring:

- Matriklerne 13au og 12de, Udbyover By, Udbyneder udgår af spildevandsplanen
- Matrikel 12kc, Udbyover By, Udbyneder indgår i spildevandsplanen til etablering af en ledning

Vedtagelse af spildevandsplanen skal jf. spildevandsbekendtgørelsen offentliggøres og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed jf. miljøbeskyttelsesloven.

Baggrund

Vandmiljø Randers ønsker at etablere et regnvandsbassin, der gør det muligt at lede tag- og overfladevand udenom Udbyover Sø og direkte til vandløbet Afløb fra Udbyover Sø. Der er i dag to eksisterende udledninger af tag- og overfladevand til Udbyover Sø. Fjernelsen af udledningerne til Udbyover Sø vil generelt medføre en forbedring af miljøforholdene i Udbyover Sø. Regnvandsbassinet forventes placeret på matrikel 13cs, Udbyover By, Udbyneder. Forventet ledningstracé kan ses i bilag til spildevandsplanen.

Etablering af regn- og spildevandsledninger og regnvandsbassin kan medføre rådighedsindskrænkninger på de berørte matrikler. Såfremt der ikke kan indgås en frivillig aftale med grundejer, kan erhvervelse af arealer eller rådighed over arealer ske ved ekspropriation i overensstemmelse med reglerne i miljøbeskyttelsesloven. Byrådet har tilkendegivet i forbindelse med vedtagelsen af forslag til tillægget, at byrådet agter at igangsætte ekspropriation, såfremt der ikke kan opnås enighed.

Økonomi

Etablering af bassin og ledninger mv. finansieres Vandmiljø Randers A/S.

Kommunen betaler vejafvandingsbidrag af Vandmiljø Randers' anlægsudgifter til spildevandsanlæg. Iht. gældende afregningsmodel beregnes vejafvandingsbidraget som en andel af anlægsudgiften og svinger mellem 2 til 25 procent afhængig af anlægstype. Dog kan kommunens andel maksimalt udgøre 8 % af den samlede budgetterede anlægsudgift i et enkelt år. Udgiften til vejafvandingsbidraget afholdes af Veje og Trafiks driftsbudget under miljø- og teknikudvalget. Anlægsomkostningen for spildevandsanlæg vil være på 1,5-2 mio. kr. ekskl. moms.

Bilag

Spildevandsplan_MTU251022_1-Spildevandsplan

Tingbogsattest

Udskrevet: 08.07.2026 13:22:24

Ejendom:

Adresse: Østerbro 58
8970 Havndal

BFE-nummer: 1444160

Dato: 11.09.1980
Landsejerlav: Udbyover By, Udbyneder
Matrikelnummer: 0012eæ
Areal: 2436 m2
Heraf vej: 0 m2

Dato: 11.09.1980
Landsejerlav: Udbyover By, Udbyneder
Matrikelnummer: 0013bm
Areal: 795 m2
Heraf vej: 30 m2

Dato: 11.09.1980
Landsejerlav: Udbyover By, Udbyneder
Matrikelnummer: 0013aæ
Areal: 1000 m2
Heraf vej: 30 m2

Dato: 19.02.2019
Landsejerlav: Udbyover By, Udbyneder
Matrikelnummer: 0003f
Areal: 3140 m2
Heraf vej: 650 m2
Matr.nr. notering: 92469179-0862-4ba8-9ef4-d181300515ed

Dato: 11.09.1980
Landsejerlav: Udbyover By, Udbyneder
Matrikelnummer: 0013ay
Areal: 940 m2
Heraf vej: 30 m2

Dato: 11.09.1980
Landsejerlav: Udbyover By, Udbyneder
Matrikelnummer: 0013ax
Areal: 900 m2
Heraf vej: 30 m2

Dato: 19.02.2019
Landsejerlav: Udbyover By, Udbyneder
Matrikelnummer: 0013æ
Areal: 14215 m2

Heraf vej: 320 m2
Matr.nr. notering: 92469179-0862-4ba8-9ef4-d181300515ed

Dato: 11.09.1980
Landsejerlav: Udbyover By, Udbyneder
Matrikelnummer: 0013az
Areal: 980 m2
Heraf vej: 30 m2

Samlet areal: 24406 m2
Heraf vej: 1120 m2

Hovednotering:

Hovednotering: Landbrugsejendom

Adkomster

Dokument:

Dokumenttype: Skøde
Dato/løbenummer: 22.09.2022-1014257486

Adkomsthavere:

Navn: Niels Amstrup Jensen
Cpr-nr.: 130446-****
Ejerandel: 1 / 1

Købesum:

Kontant købesum: 725.000 DKK
Købesum i alt: 725.000 DKK

Dato for overtagelse:

15.09.2022

Hæftelser

Afgiftspantebrev:

Dato/løbenummer: 08.11.1985-11162-68
Prioritet: 10
Hovedstol: 175.000 DKK

Senest påtegnet:

Dato: 29.09.2022 14:42:11

Servitutter

Dokument:

Dato/løbenummer: 13.11.1912-907642-68
Prioritet: 1
Dokumenttype: Servitut

Akt nr: 68_E_544

Tillægstekst:

Tillægstekst
Dok om I/S til sænkn af vandstanden i

Udbyover sø mv, Indeholder økonomiske

forpligtelser, se akt, Vedr 3F, 13AX, 13AY,

13AZ, 13AÆ, 13BM

Dokument:

Dato/løbenummer: 28.03.1917-907643-68
Prioritet: 2
Dokumenttype: Servitut

Tillægstekst:

Tillægstekst
Dok om færdselsret mv, (44/1980), Vedr 13AX

Dokument:

Dato/løbenummer: 28.03.1917-907644-68
Prioritet: 3
Dokumenttype: Servitut

Tillægstekst:

Tillægstekst
Dok om færdselsret mv, (44/1981), Vedr 13AY

Dokument:

Dato/løbenummer: 28.03.1917-907645-68

Prioritet: 4
Dokumenttype: Servitut

Tillægstekst:

Tillægstekst
Dok om færdselsret mv, (44/1982), Vedr 13AZ

Dokument:

Dato/løbenummer: 28.03.1917-907646-68
Prioritet: 5
Dokumenttype: Servitut

Tillægstekst:

Tillægstekst
Dok om færdselsret mv, (44/1983), Vedr 13AÆ

Dokument:

Dato/løbenummer: 21.11.1977-10766-68
Prioritet: 6
Dokumenttype: Servitut

Også tinglyst på:

Antal: 5

Akt nr: 68_D_509

Tillægstekst:

Tillægstekst
Dok om bebyggelse, benyttelse mv, kloakering

mv, Se akt, Vedr 12EÆ

Dokument:

Dato/løbenummer: 08.11.1979-12278-68
Prioritet: 7
Dokumenttype: Servitut

Også tinglyst på:

Antal: 4
Akt nr: 68_F_602

Tillægstekst:

Tillægstekst
Dok om bebyggelse, benyttelse mv, kloakanlæg
mv, Se akt

Dokument:

Dato/løbenummer: 21.04.1999-5355-68
Prioritet: 8
Dokumenttype: Servitut

Akt nr: 68_E_551

Tillægstekst:

Tillægstekst
Dok om tilslutning til kollektiv fjernvarme
vedr. 12 eæ

Dokument:

Dato/løbenummer: 21.04.1999-5530-68
Prioritet: 9
Dokumenttype: Servitut

Akt nr: 68_B_79

Tillægstekst:

Tillægstekst
Dok om tilslutning til kollektiv fjernvarme
vedr 13AZ

Øvrige oplysninger

Ejendomsvurdering:

Ejendomsværdi: 1.300.000 DKK
Grundværdi: 159.000 DKK

Vurderingsdato: 01.10.2020
Kommunekode: 0730
Ejendomsnummer (BBR-nr.): 036620

Indskannet akt:

Akt nr: 68_D_509

Randers, Østerbro 58, 8970 Havndal

Kommunenavn: 730 Randers
BFE nummer: 1444160
Beliggenhed: Østerbro 58, 8970 Havndal
Samvurdering: Ejendommen er ikke samvurderet ved den seneste registrerede vurdering i 2020
Benyttelse: Samlet fast ejendom (Landbrug)

Jordstykker!:

BFE Nr.	Kommune Nr.	Ejerlav	Ejerlavskode	Matnr.	Areal	Vejareal
1444160	730	Udbyover By, Udbyneder	880957	3f	3140	650
1444160	730	Udbyover By, Udbyneder	880957	12eæ	2436	0
1444160	730	Udbyover By, Udbyneder	880957	13ax	900	30
1444160	730	Udbyover By, Udbyneder	880957	13ay	940	30
1444160	730	Udbyover By, Udbyneder	880957	13az	980	30
1444160	730	Udbyover By, Udbyneder	880957	13aæ	1000	30
1444160	730	Udbyover By, Udbyneder	880957	13bm	795	30
1444160	730	Udbyover By, Udbyneder	880957	13æ	14215	320
Sum areal					24406	1120

Vurdering

År	Dato	Ejendomsværdi	Grundværdi	Stuehusværdi	Stuehusgrundværdi	Benyttelse	Sam
2020	2020-10-01	1.300.000	159.000	1.020.000	97.200	Landbrug, bebygget, mindst 0,55 Ha. 1 BF	

Ejerbolig / Vurdering / Foreløbige vurderinger ejendomssøgning / Østerbro 58

Østerbro 58

8970 Havndal

Ejendomsværdi

909.000 kr.

Grundværdi

1.443.000 kr.

✓ [Se den foreløbige 2023-vurdering](#)

Foreløbig vurdering

Her ser du den foreløbige 2025-vurdering. Det er den, boligskatten for 2026 beregnes ud fra. Du kan også se den foreløbige 2023-vurdering, som skat for 2024 og 2025 er beregnet ud fra. Din boligskat er foreløbig, indtil du får den endelige vurdering – så bliver boligskatten genberegnet og efterreguleret.

Inden vi beregner skatten, trækker vi 20 % fra vurderingen.

Dette er en særlig ejerbolig

Særlige ejerboliger bliver vurderet i ulige år i modsætning til de fleste ejerboliger, som bliver vurderet i lige år. Der gælder de samme regler for boligskat som for øvrige ejerboliger, så længe ejendommen er privatejet og ikke ejet af et CVR-nummer.

Uddrag LBK nr. 1742 lov om miljøbeskyttelse af 22/12/2025

Kapitel 8

Ekspropriation m.v.

§ 58. Kommunalbestyrelsen kan i nødvendigt omfang træffe afgørelse om ekspropriation til fordel for spildevandsanlæg og offentligt ejede affaldshåndterings- og deponeringsanlæg, jf. dog stk. 2, når der er meddelt tilladelse til anlægget.

Stk. 2. Godkendelses- henholdsvis tilsynsmyndigheden kan i nødvendigt omfang træffe afgørelse om ekspropriation til fordel for anlæg for deponering af affald og anlæg for håndtering af udvindingsaffald, der skal etablere monitoringsboringer med henblik på grundvandsmonitoring eller foretage prøveboringer, jf. § 41 e, stk. 5.

Stk. 3. Ved ekspropriation kan der

- 1) erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indretninger, der er fast knyttet til arealer eller bygninger, samt tilbehør hertil,
- 2) endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejerens rådighed eller erhverves ret til at udøve en særlig råden over faste ejendomme og
- 3) endeligt eller midlertidigt ske erhvervelse eller ophævelse af eller foretages begrænsninger i brugsrettigheder, servitutrettigheder samt andre rettigheder over faste ejendomme.

Stk. 4. Til fordel for spildevandsanlæg, der ikke er ejet af spildevandsforsyningsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven, kan der dog kun ved ekspropriation foretages foranstaltninger som anført i stk. 3, nr. 2 og 3.

Stk. 5. Til fordel for offentlige affaldsbehandlings- og deponeringsanlæg kan der kun ved ekspropriation foretages foranstaltninger som anført i stk. 3, nr. 1, jf. dog stk. 2.

§ 59. Ved ekspropriation til erhvervelse af ejendomsret bortfalder alle rettigheder over det eksproprierede, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

Stk. 2. I de tilfælde, der er nævnt i § 58, stk. 3, nr. 2, skal de ved ekspropriation stiftede rettigheder over en fast ejendom respekteres af indehaveren af enhver rettighed over ejendommen, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

§ 60. Ved ekspropriationens gennemførelse finder bestemmelserne i lov om offentlige veje §§ 99-102 tilsvarende anvendelse.

§ 61. Erstatningsfastsættelser efter denne lov foretages i mangel af mindelig overenskomst af de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106 i lov om offentlige veje.

Stk. 2. Om sagens behandling for taksationsmyndighederne og om erstatningens fastsættelse og udbetaling finder bestemmelserne i lov om offentlige veje §§ 103, 104 og 107-122 tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. For erstatningsfastsættelser efter § 24 a finder § 64 e anvendelse.

§ 62. Medfører inddragelse under et beskyttelsesområde efter § 23, at grundejeren må ændre eller ophøre med et bestående lovligt forhold, skal der betales erstatning. Erstatningen kan nedsættes eller bortfalde, for så vidt forholdet ikke var lovligt, hensigtsmæssigt eller forsvarligt.

§ 63. Spørgsmålet om, hvorvidt der skal betales erstatning i anledning af et forbud eller påbud efter § 24, afgøres af taksationsmyndighederne, jf. § 61, efter anmodning fra den, til hvem forbuddet eller påbuddet er rettet. Forbud eller påbud vedrørende lovligt bestående forhold, herunder lovlig anvendelse og oplagring af gødningsstoffer i landbrug, gartneri og skovbrug, kan dog kun gives mod fuldstændig erstatning, medmindre andet følger af andre retsregler.

§ 64. Erstatning efter § 62 og § 63 betales af de brugere af vandet, der har fordel af forbuddet eller påbuddet. Når vedkommende kommune ikke allerede som følge heraf skal betale erstatningen, kan taksationsmyndighederne, hvis foranstaltningen skønnes at være af betydning for en større del af kommunens beboere, træffe bestemmelse om, at kommunen helt eller delvist skal betale erstatningen.

Stk. 2. Erstatningskrav efter § 62 og § 63 fremsættes over for den myndighed, der har truffet afgørelsen. Kravet skal fremsættes inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. I mangel af mindelig overenskomst indbringer myndigheden sagen for taksationsmyndighederne, jf. § 61.

§ 64 a. Erstatning efter § 26 a betales af kommunalbestyrelsen, eller, hvis kommunalbestyrelsen har givet samtykke hertil, helt eller delvist af den eller de vandforsyninger, der har fordel af beslutningen. Såfremt der opstår tvist om fordelingen af erstatningsbetalingen, afgøres spørgsmålet af taksationsmyndighederne ligesom spørgsmålet om erstatningens størrelse, jf. § 61.

§ 64 b. Når andre end miljømyndighederne ved udførelse af foranstaltninger under henvisning til § 73 e, stk. 2, eller § 83 a, stk. 1, har forvoldt skade på anden mands ejendom, kan ejeren eller brugeren af ejendommen gøre erstatningskrav gældende over for miljømyndigheden, når der ikke kan opnås enighed om erstatningsfastsættelse, eller når skadevolderen ikke kan dække erstatningskravet.

Stk. 2. Når miljømyndigheden har dækket et erstatningskrav i medfør af stk. 1, indtræder myndigheden i skadelidtes erstatningskrav mod den, der har forvoldt skaden.

§ 64 c. Almene vandforsyninger udbetaler en årlig godtgørelse på 429 kr. pr. boring til den grundejer, som omfattes af § 21 b. Godtgørelse udbetales til ejere af grunde, hvorpå en boring er beliggende. Ejes den pågældende grund af en almen vandforsyning, udbetales godtgørelsen til den grundejer, som ejer den største del af det areal, der omgiver vandforsyningens grund inden for en radius på 25 m fra boringen.

Stk. 2. Den grundejer, som er omfattet af § 21 b, og som i forbindelse med rådighedsindskrænkninger allerede har modtaget erstatning herfor, er ikke berettiget til en årlig godtgørelse efter stk. 1.

Stk. 3. Udbetalingen forudsætter, at den, der omfattes af stk. 1, senest den 1. september har fremsat krav om godtgørelse over for den almene vandforsyning. Kravet skal fremsættes skriftligt og skal indeholde en angivelse af navn, adresse, ejerlav, matrikelnummer og antallet af boringer, der er omfattet af § 21 b. Et fremsat krav er gældende for en 10-årsperiode.

Stk. 4. Satsen i stk. 1 reguleres årligt med den i de successivt offentliggjorte forslag til finanslov fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks med niveaukorrektur. Regulering efter 1. pkt. foretages første gang med virkning for 2012.

§ 64 d. Almene vandforsyninger udbetaler på anmodning af miljø- og fødevareministeren en godtgørelse til den ejer af en vaskeplads, som omfattes af forbuddet i § 21 c, stk. 1, og som er ejer af vaskepladsen på det tidspunkt, hvor udpegningen af det boringsnære beskyttelsesområde får virkning efter regler udstedt i medfør af § 11 a, stk. 1, nr. 6, i lov om vandforsyning m.v.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren træffer afgørelse om godtgørelsen. Ejeren af en vaskeplads, jf. stk. 1, skal fremsætte krav om godtgørelse over for miljø- og fødevareministeren. Kravet skal fremsættes skriftligt og indeholde angivelse af navn, adresse og dokumentation vedrørende vaskeplads, herunder om ejerforhold, etableringsår, udgifter til etablering af vaskeplads og skattemæssige afskrivninger. Det fremsatte krav skal ledsages af en erklæring på tro og love om rigtigheden af de afgivne oplysninger.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan pålægge den almene vandforsyning at afgive alle relevante oplysninger til brug for behandling af en sag om godtgørelse efter stk. 2 og 4.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren meddeler afslag på godtgørelse til samtlige ejere af vaskepladser inden for et boringsnært beskyttelsesområde, jf. § 21 c, stk. 1, hvis udbetaling af godtgørelser til vaskepladsejere inden for det boringsnære beskyttelsesområde vil indebære, at prisen på vand vil stige med 1.000 kr. eller derover for en vandforbruger, der er tilsluttet den berørte almene vandforsyning.

Stk. 5. Miljø- og fødevareministeren fastsætter nærmere regler om godtgørelsesordningen, herunder om udbetaling af godtgørelse, frist for fremsættelse af krav om godtgørelse og dokumentation af oplysninger.

§ 64 e. Erstatning efter § 24 a, stk. 1, betales af de brugere af vandet, der har fordel af påbuddet eller forbuddet.

Stk. 2. Ved påbud eller forbud efter § 24 a, stk. 1, træffer kommunalbestyrelsen samtidig afgørelse om erstatningens størrelse. Ved kommunalbestyrelsens behandling af sagen finder §§ 103, 104 og 113, § 119, stk. 2-4, og §§ 120 og 121 i lov om offentlige veje m.v. tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse om erstatningens størrelse kan indbringes af grundejeren og vandforsyningen for de taksationsmyndigheder, der fremgår af §§ 105 og 106 i lov om offentlige veje m.v., eller er nedsat i henhold til § 64 f. Klagefristen er, 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. For taksationsmyndighedernes behandling af sagen finder §§ 103, 104 og 107-122 i lov om offentlige veje m.v. tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Klage over afgørelse om erstatningens størrelse som fastsat efter stk. 2 har ikke opsættende virkning for udbetalingen af erstatningen.

Stk. 5. Erstatningen som fastsat efter stk. 2 udbetales af vandforsyningen, senest på samme tidspunkt som et påbud eller forbud efter § 24 a, stk. 1, skal efterkommes. Omgør taksationsmyndighederne kommunalbestyrelsens afgørelse om erstatningens størrelse, jf. stk. 3, efterreguleres det udbetalte beløb uden unødigt ophold.

§ 64 f. Transportministeren kan nedsætte en eller flere særlige taksationskommissioner og overtaksationskommissioner, som kan behandle klager over afgørelser, som er truffet af kommunalbestyrelsen i henhold til § 64 e, stk. 2.

Stk. 2. Transportministeren kan efter forhandling med miljøministeren fastsætte nærmere regler om de særlige taksationskommissioners og overtaksationskommissioners sammensætning, forretningsområder og opgaver m.v.

Uddrag af lbk. nr. 435 lov om offentlige veje mv. af 24/04/2024

Kapitel 10

Ekspropriation og taksation

Ekspropriationsmyndigheder

§ 94. Ekspropriation til kommunale vejanlæg sker efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2. Transportministeren kan efter en vejmyndigheds begæring tillade, at ekspropriation til kommunale vejanlæg sker efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

§ 95. Ekspropriation til statslige vejanlæg sker efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 2. Transportministeren kan bestemme, at ekspropriation til statsveje skal ske ved kommunal foranstaltning efter reglerne i dette kapitel.

§ 96. Vejmyndigheden kan ekspropriere til offentlig vej eller sti, når det er nødvendigt af hensyn til almenvellet. Det samme gælder, når en ekspropriation til private veje og stier er nødvendig på grund af

- 1) anlægsarbejder m.v. på offentlig vej, jf. §§ 48 og 97,
- 2) beslutninger om oprettelse eller benyttelse af adgange til offentlige veje, jf. § 50, stk. 4, § 54, og § 56, stk. 1, eller
- 3) beslutninger om vejadgang på grund af nedlæggelse af offentlige veje.

§ 97. Der kan eksproprieres til nyanlæg, udvidelse og ændring af bestående anlæg, tilbehør og nødvendige supplerende foranstaltninger.

Stk. 2. Der kan endvidere eksproprieres af hensyn til udnyttelse, betjening, sikring, synlighed, beskyttelse og drift af vejen. Til statslige vejanlæg kan der desuden eksproprieres til supplerende anlæg, når beliggenheden i tilknytning til vejen er af særlig betydning for trafikanterne.

§ 98. Ved ekspropriation kan der

- 1) erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indretninger, der er fast knyttet til disse, samt tilbehør hertil,
- 2) endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejerens rådighed,
- 3) erhverves ret til at udøve en særlig råden over den faste ejendom og
- 4) endeligt eller midlertidigt foretages begrænsninger i, erhverves eller ophæves brugsrettigheder, servitutrettigheder eller andre rettigheder over den faste ejendom.

Stk. 2. Ved ekspropriation til erhvervelse af ejendomsret bortfalder alle rettigheder til det eksproprierede, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

Stk. 3. Stiftes der ved ekspropriation rettigheder som nævnt i stk. 1, nr. 2, skal disse respekteres af andre rettighedshavere over ejendommen, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

Forberedelser og undersøgelser

§ 99. Vejmyndigheden har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til en privat ejendom med henblik på at foretage jordbundsundersøgelser, opmålinger, afmærkninger og andre undersøgelser af udendørsarealer med henblik på at foretage undersøgelser og projektering af nye vejanlæg eller ændring af eksisterende vejanlæg samt klimarelaterede afværgeforanstaltninger.

Stk. 2. Vejmyndigheden skal mindst 14 dage før gennemførelsen af forberedende undersøgelser efter stk. 1 give skriftlig besked til de berørte grundejere eller brugere. Hvis dette ikke er muligt, skal oplysning om de forberedende undersøgelser offentliggøres i lokale medier el.lign.

Stk. 3. Vejmyndigheden kan under samme betingelser, som er nævnt i stk. 1, lade foretage arkæologiske forundersøgelser.

Stk. 4. Vejmyndigheden skal mindst 28 dage før gennemførelsen af arkæologiske forundersøgelser efter stk. 3 give skriftlig besked til de berørte grundejere eller brugere. Hvis dette ikke er muligt, skal oplysning om de arkæologiske forundersøgelser offentliggøres i lokale medier el.lign.

Stk. 5. Erstatning for skader og ulempe, som påføres ved undersøgelser efter stk. 1 og 3, fastsættes efter § 103. I tilfælde af uenighed mellem skadelidte og vejmyndigheden indbringes erstatningsspørgsmålet for de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106.

Stk. 6. Taksationsmæssige spørgsmål, der angår statsveje, herunder planlagte statsveje, behandles af de myndigheder, der er nævnt i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, medmindre transportministeren bestemmer andet.

Ekspropriationens gennemførelse

§ 100. Vejmyndigheden skal afholde en åstedsforretning, inden ekspropriation besluttet.

Stk. 2. Inden åstedsforretningen skal vejmyndigheden udfærdige en arealfortegnelse og en ekspropriationsplan.

Stk. 3. Arealfortegnelsen og ekspropriationsplanen skal bl.a. indeholde oplysning om den omtrentlige størrelse af de berørte arealer og en kort angivelse af de ændringer i de bestående forhold, som ekspropriationen vil medføre for ejendommene.

Stk. 4. Arealfortegnelsen og ekspropriationsplanen skal i mindst 4 uger før åstedsforretningen være offentligt tilgængelige.

Stk. 5. Vejmyndigheden skal med mindst 4 ugers varsel offentliggøre tid og sted for åstedsforretningen. Vejmyndigheden skal med mindst 4 ugers varsel skriftligt indkalde de ejere og brugere, som fremgår af arealfortegnelsen, og andre, der må skønnes at have en retlig interesse på grund af den planlagte ekspropriation. Den del af arealfortegnelsen, der vedrører den pågældende ejers eller brugers ejendom, skal vedlægges indvarslingen.

§ 101. Ved åstedsforretningen skal mindst 1 medlem af den kommunalbestyrelse, der er vejmyndighed, deltage. Åstedsforretningen skal ledes af et medlem af kommunalbestyrelsen. Der skal føres protokol over åstedsforretningen.

Stk. 2. Ved åstedsforretningen skal der redegøres for den planlagte ekspropriation og dens omfang. Der skal over for hver enkelt fremmødt redegøres for, hvordan de planlagte foranstaltninger vil berøre vedkommandes ejendom eller rettigheder, herunder hvordan adgangsforhold og afskårne arealer skal reguleres.

Stk. 3. Vejmyndigheden kan under åstedsforretningen fremsætte forslag til erstatningens fastsættelse. Hvis der under åstedsforretningen indgås aftale om erstatningens størrelse eller andre forhold i forbindelse med den planlagte ekspropriation, skal disse indføres i protokollen. Forslag til erstatningens fastsættelse fremsættes under forbehold for ekspropriationens gennemførelse og vejmyndighedens endelige godkendelse. Det samme gælder aftaler indgået under åstedsforretningen.

Stk. 4. Ejere, brugere eller andre, der direkte eller indirekte berøres af den planlagte ekspropriation, har ret til under åstedsforretningen, eller inden for en frist på 4 uger efter åstedsforretningen er afholdt, at fremkomme med bemærkninger til den planlagte ekspropriation, til at fremsætte forslag til ændringer og til at fremsætte de synspunkter, som de mener bør have indflydelse på erstatningens fastsættelse.

Ekspropriationsbeslutning

§ 102. Vejmyndigheden kan træffe ekspropriationsbeslutning, når fristen efter § 101, stk. 4, er udløbet.

Stk. 2. Ekspropriationsbeslutning kan dog træffes inden udløbet af den i § 101, stk. 4, nævnte frist, hvis ekspropriationen må anses for ubetydelig i forhold til den berørte ejendoms størrelse og værdi og der under åstedsforretningen er opnået tilslutning fra samtlige berørte ejere, brugere og andre, der direkte eller indirekte berøres af den planlagte ekspropriation.

Stk. 3. Klage over vejmyndighedens ekspropriationsbeslutning afgøres af transportministeren, jf. § 132, stk. 2.

Stk. 4. Ekspropriationen og foranstaltninger til dens gennemførelse må ikke iværksættes før klagefristens udløb, jf. § 132, medmindre dette er accepteret af de berørte ejere og brugere.

Stk. 5. Vejmyndigheden kan, i forbindelse med at den meddeler ekspropriationsbeslutningen, fremsætte forslag til erstatning, hvis der ikke inden ekspropriationsbeslutningen er indgået aftale om erstatningens størrelse. Forslaget skal da indeholde oplysning om, at erstatningen vil blive fastsat af taksationsmyndighederne, hvis erstatningsforslaget ikke accepteres. Vejmyndigheden fastsætter en frist for accept af erstatningsforslaget på mindst 4 uger. Vejmyndigheden skal oplyse om, at sagen indbringes for taksationsmyndighederne, hvis meddelelsen ikke indeholder erstatningsforslag.

Erstatningens fastsættelse

§ 103. Erstatning for ekspropriationen efter § 96 og de forberedende undersøgelser, der er nævnt i § 99, fastsættes efter de almindelige erstatningsregler.

Stk. 2. En eventuel værdiforøgelse, som den tilbageblivende ejendom skønnes at opnå på grund af ekspropriationen, skal fradrages erstatningen. Erstatningen kan helt bortfalde, hvis ejendommen skønnes at opnå en fordel, der er større end det tab, der påføres ejendommen på grund af ekspropriationen.

§ 104. Ejeren af en ejendom kan kræve, at hele ejendommen bliver eksproprieret, hvis ekspropriationen medfører, at restejendommen bliver så lille eller af en sådan beskaffenhed, at det ikke skønnes hensigtsmæssigt, at den bevares som en selvstændig ejendom, eller det skønnes, at den ikke kan udnyttes på en rimelig måde. Ejeren kan tilsvarende kræve en del af ejendommen eksproprieret, hvis denne afskæres ved en vejlinje.

Stk. 2. Vejmyndigheden kan kræve hele ejendommen afstået, hvis det skønnes, at en erstatning for en ejendoms værdiforringelse kommer til at stå i åbenbart misforhold til restejendommens værdi.

Stk. 3. Vejmyndigheden kan kræve, at arealer, der er blevet afskåret ved vejlinjen, og som ikke kan byttes til andet areal, skal afstås, hvis erstatningen for deres værdiforringelse eller omkostninger ved at skaffe en ny adgang til arealerne står i et åbenbart misforhold til arealernes værdi.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse, når der foretages ekspropriation af de rettigheder, der er nævnt i § 98, stk. 1, nr. 2-4.

Stk. 5. Opnås der ikke aftale med vejmyndigheden om de forhold, der er nævnt i stk. 1-4, træffes afgørelsen af de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106.

Taksationsmyndigheder

§ 105. Til afgørelse af erstatningsspørgsmål nedsætter transportministeren taksationskommissioner og fastsætter deres forretningsområder.

Stk. 2. En taksationskommission består af 3 medlemmer. Transportministeren udnævner for en 6-årig periode 1 formand, der skal have juridisk kandidateksamen eller tilsvarende juridiske kvalifikationer af betydning for varetagelse af hvervet. Formanden vælger til den enkelte sag 2 medlemmer fra en kommunal liste, jf. stk. 3.

Stk. 3. I hver kommune udpeger kommunalbestyrelsen 2 personer, der for kommunalbestyrelsens funktions-tid optages på en liste over medlemmer af den taksationskommission, som kommunen er omfattet af.

§ 106. Transportministeren nedsætter overtaksationskommissioner til at efterprøve taksationskommissionernes afgørelser og fastsætter deres forretningsområder.

Stk. 2. En overtaksationskommission består af 5 medlemmer. Transportministeren udnævner for en 6-årig periode 1 formand, der skal have juridisk kandidateksamen eller tilsvarende juridiske kvalifikationer af betydning for varetagelsen af hvervet, og 2 faste medlemmer med suppleanter. Formanden udtager til den enkelte sag yderligere 2 medlemmer fra en kommunal liste, jf. stk. 3.

Stk. 3. I hver kommune udpeger kommunalbestyrelsen 1 person, der for kommunalbestyrelsens funktionstid optages på en liste over medlemmer af den overtaksationskommission, som kommunen er omfattet af.

Stk. 4. En overtaksationskommission er beslutningsdygtig, når formanden og mindst 2 andre medlemmer er til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

§ 107. Taksationskommissionerne og overtaksationskommissionerne er uafhængige instanser, der ikke er undergivet instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

§ 108. Medlemmer af taksations- og overtaksationskommissioner skal have indsigt i vurdering af ejendomme.

§ 109. Til bistand for taksations- og overtaksationskommissionerne udpeger den enkelte vejmyndighed en landinspektør.

Stk. 2. Taksationskommissionen og overtaksationskommissionen kan under en sags behandling anmode særligt sagkyndige om at afgive vejledende udtalelser. Vederlag til de sagkyndige fastsættes af kommissionen.

§ 110. Taksationskommissionen og overtaksationskommissionen kan pålægge vejmyndigheden at betale en passende godtgørelse, når en part har haft udgifter til sagkyndig bistand.

§ 111. Taksations- og overtaksationskommissioner kan med transportministerens godkendelse antage sekretærbistand.

Stk. 2. Udgift til vederlag til formænd og sekretærer afholdes af staten. Alle andre udgifter ved kommissionernes virksomhed afholdes af vedkommende vejmyndighed.

Stk. 3. Ministeren fastsætter regler for vederlag til formænd og sekretærer for kommissioner samt til kommissionsmedlemmer.

Taksation

§ 112. Hvis der ikke er opnået aftale om erstatningens fastsættelse, skal vejmyndigheden indbringe erstatningsspørgsmålet for taksationskommissionen til afgørelse.

Stk. 2. Vejmyndigheden skal indbringe erstatningsspørgsmålet for taksationskommissionen, senest 8 uger efter at ekspropriationsbeslutningen er meddelt, eller, hvis ekspropriationsbeslutningen er påklaget, senest 4 uger efter endelig afgørelse i klagesagen.

§ 113. Rejses der krav om erstatning i forbindelse med gennemførelse af en ekspropriation af nogen, der ikke er omfattet af ekspropriationen, og er andre erstatningsspørgsmål vedrørende ekspropriationen i forvejen indbragt for taksationsmyndighederne, skal vejmyndigheden efter anmodning fra den pågældende forelægge spørgsmålet for taksationskommissionen. Taksationskommissionen kan optage sagen til påkendelse, hvis den finder sagen egnet til behandling. Hvis sagen optages til realitetsbehandling, finder bestemmelserne i §§ 114 og 115 anvendelse.

§ 114. Når sagen er indbragt for taksationskommissionen, indkaldes parterne skriftligt til møde med mindst 4 ugers varsel.

§ 115. Under mødet oplyser kommissionen de fremmødte om sagen. Parterne har herefter adgang til over for kommissionen at fremsætte deres synspunkter vedrørende erstatningens fastsættelse.

Stk. 2. Kommissionen kan tage stilling til ethvert spørgsmål om erstatning, uanset om det er fremsat af parterne. Parterne skal forinden have lejlighed til at udtale sig om disse spørgsmål.

Stk. 3. Kommissionens kendelse skal være begrundet og forholde sig til de anbringender og relevante indsigelser, som parterne er fremkommet med. I kendelsen angives det eksproprieredes værdi i handel ogandel. Ved rådighedsindskrænkninger angives den værdiforringelse, der påføres ejendommen. Hvis der ydes erstatning for andre ulemper, der påføres ejeren af ejendommen eller andre, skal denne erstatning angives med en særlig post.

Stk. 4. Erstatningsfastsættelsen kan ske med angivelse af vilkår, når ganske særlige omstændigheder tilsiger det.

Stk. 5. Erstatningsfastsættelsen kan udskydes, når ganske særlige omstændigheder tilsiger det, dog ikke længere end til anlæggets udførelse. Hvis ejeren af en ejendom anmoder om det, skal erstatning for arealafståelse altid fastsættes straks.

Stk. 6. Kendelsen skal sendes til parterne og indeholde oplysning om muligheden for at indbringe kendelsen for overtaksationskommissionen og fristen for indbringelse.

Overtaksation

§ 116. Taksationskommissionernes kendelser kan indbringes for overtaksationskommissionerne.

Stk. 2. Taksationskommissionens kendelse skal indbringes skriftligt til taksationskommissionens formand, senest 4 uger efter at kendelsen er meddelt parten. Overtaksationskommissionens formand kan efter at have indhentet udtalelse fra den anden part beslutte at behandle en indbringelse, der er modtaget efter fristens udløb. Hvis taksationskommissionens kendelse afsiges på et møde, hvor parterne er til stede, kan indbringelse ske ved erklæring til taksationskommissionens protokol.

§ 117. For overtaksationskommissionens arbejde gælder § 115.

Stk. 2. Hvis det alene er spørgsmålet om godtgørelse efter § 110, der er indbragt for overtaksationskommissionen, kan kommissionen afgøre sagen på grundlag af skriftlige udtalelser fra parterne. Formanden kan bestemme, at sagen kan afgøres ved skriftlig forelæggelse for medlemmerne, uden at der afholdes møde.

§ 118. Kendelsen skal sendes til enhver, som har en retlig interesse i sagen, og som har anmodet om det.

Udbetaling af erstatning

§ 119. Vejmyndigheden skal uden unødigt ophold udbetale erstatning efter denne lov til de berettigede.

Stk. 2. Vejmyndigheden skal i tingbogen undersøge, om der er panthavere eller andre rettighedshavere på ejendommen.

Stk. 3. Panthavere og andre rettighedshavere, hvis ret er tinglyst, inden ekspropriationen er tinglyst, kan i prioritetsorden kræve erstatningen udbetalt. Vejmyndigheden skal oplyse eventuelle panthavere eller andre rettighedshavere om denne ret.

Stk. 4. Uanset bestemmelserne i stk. 2 og 3 kan vejmyndigheden udbetale erstatningen til ejeren af ejendommen uden samtykke fra panthavere eller andre rettighedshavere, når vejmyndigheden skønner, at ekspropriationen i forhold til ejendommens størrelse og værdi er ubetydelig og ikke indebærer nogen fare for pantsikkerheden.

§ 120. Erstatningsbeløbet forrentes fra datoen for ekspropriationsbeslutningen efter § 102. Når omstændighederne taler for det, kan et andet begyndelsestidspunkt fastsættes. Forrentningen sker med en årlig rente, der svarer til den diskonto, der er fastsat af Nationalbanken på tidspunktet for ekspropriationsbeslutningen.

Søgsmål m.v.

§ 121. Søgsmål om ekspropriation efter denne lov skal være anlagt, inden 6 måneder efter at taksationsmyndighedernes endelige afgørelse er meddelt.

Stk. 2. Afgørelser, der kan efterprøves efter §§ 116 og 132, kan ikke indbringes for domstolene, før denne klagemulighed er udnyttet.

§ 122. Transportministeren kan fastsætte nærmere regler for ekspropriationssagers behandling og for taksations- og overtaksationskommissionernes forretningsgang.

Stk. 2. Miljøministeren og justitsministeren kan hver især inden for deres område fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved matrikulære, tinglysningsmæssige berigtigelser, der bliver nødvendige på grund af ekspropriationer, der er omfattet af denne lov.

Særlige regler for taksation efter andre love

§ 123. Erstatningssager, der indbringes for taksationsmyndighederne efter vandløbsloven og vandforsyningsloven, bortset fra sager omfattet af vandløbslovens § 72 eller vandforsyningslovens § 42, behandles efter bestemmelserne i stk. 2-6.

Stk. 2. Sagen indbringes for taksationskommissionen ved skriftlig anmodning til kommissionens formand. Anmodningen skal indeholde klagerens krav, en kort fremstilling af de faktiske omstændigheder, hvorpå kravet støttes, samt en angivelse af de dokumenter og andre beviser, som klageren påberåber sig. Klageren skal sammen med anmodningen fremsende kopi af de dokumenter, som klageren agter at påberåbe sig, når klageren er i besiddelse af disse.

Stk. 3. Ved sagens behandling gælder bestemmelserne i §§ 103, 107 og 108, § 109, stk. 2, og §§ 111, 113-118 og 122.

Stk. 4. Taksationsmyndighederne kan pålægge en part at betale sagsomkostninger til en anden part. Taksationsmyndighederne kan bestemme, at klageren skal stille sikkerhed for betaling af sagsomkostninger, som vedkommende måtte blive pålagt. Sagen afvises, hvis sikkerhed ikke stilles inden en af taksationsmyndighederne fastsat frist.

Stk. 5. Taksationsmyndighederne kan pålægge en part helt eller delvis at betale taksationsmyndighedernes udgifter ved sagens behandling bortset fra vederlag til formænd og sekretærer. Der er udpantningsret for beløbet.

Stk. 6. Fri proces kan meddeles efter bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 31.